

Protokoll hållit wid utlyst kommunalstämma uti Lerums kyrka, med Lerums församlings Röstberättigade medlemmar den 7 Januari 1883

1)

Uppå Herr Domhafvanden i Wedtle Härad hit bekommen skrifvelse, med anhollan, att förrätta wal af Nämndeman i stället för Anders Jonasson i Halsås hwilken från nämnda befattning blifwit befriad, inwalde i stället enhälligt, Hemmansegaren Janne Pettersson i Burhult att sagda Nämndemansbefattning bestrida och skall utdrag af detta protokoll nämnde Janne Pettersson tillställas

2)

För att justera dagens protokoll utsågos Hemmansegaren Joh.Nilsson i Holmen och Anders Hansson i Torp.

Dato som ofvan
P. Börjesson wice ordförande i Kommunalstämman

Justerat

Anders Hansson
Joh Nilson

Uppläst i Lerum d. 14 Jan 1883 intygar

F.E. Edgren.

Protokoll hållit å Kommunalstämma med Lerums församling, uti dess kyrka, söndagen den 28 Jan 1883.

Restlängden å oguldna kommunalutskylder från sista uppbörden 1882 – företogs till granskning och befunnen utan anmärkning godkändes densamma och underskrefs.

Som ofvan

Nils Aug. Wesslau

Justerat
F.E. Edgren
Joh. Nilsson

Uppläst i Lerums kyrka den 11 Febr. 1883 intygars af
F.E.Edgren

Protokoll hållit å Kommunalstämma med Lerums församling uti dess Skolhus Måndagen den 19 Febr 1883.

1)

På grund af framställning från Herrar Patrik Billqvist o Co, att få uppskof med betalningen å den förfallna hyran för sockenmagasinet, beslutades följande: Om nämnda Herrar lemna förbindelse på 200 Kr som rester i gamla hyran – löpande med 6% ränta från den dag, hyran skulle varit betald – med betalningsskyldighet den 1 instundande September – så skulle församlingen ingå på den gjorda framställningen, men i annat fall skall församlingens fordran genast på laglig väg utsökas. Dock bör nämnda Herrar, skaffa säkerhet för föreslagna förbindelses riktiga fullgörande.

2)

Debiterings och Uppbördslängden, äfvensom Fyrktalslängden för innevarande år, företogs till granskning och då desamma befunnos utan anmärkning godkändes och underskrefvos desamma.

Som ofvan

Nils Aug. Wesslau

Justerat
Anders Jönsson
Benj Andersson

Uppläst i Lerums kyrka Söndagen den 25 Februari 1883
Intygar

L.W. Mjöberg

Protokoll hållit vid Ordinarie kommunalstämma, med Lerums församling i dess skolhus, Tisdagen den 20 Mars 1883.

1)

Sedan handlanden Herr Josef Carlsson, innehafvare af firma Patrik Billqvist och Co, anført besvär öfver den honom påförda bevillning för år 1881; för fabriksrörelse inom Lerums socken och Wettle Härad och kommunalstämman anbefallts, att yttra sig deröfver föredrogs ärendet i dag under behandling – hvarvid följande förklaring lemnades:

Då allmänna åsikten är, att nämnda fabriksrörelse lemnar 3.000 kronors förtjänst och då Bevillningsstadgan uti 9de paragrafen bestämmer, att fabriksegare skall påföras bevillning der fabriken är belägen, för sin inkomst – ansåg stämman icke något afseende böra fästas vid nämnda klagomål.

Då känt är, att klaganden äfven har någon affärsverksamhet i Göteborgg och der möjligen blifvit påförd oriktig bevillning, borde han vänt sig dit, för att söka någon ändring.

2)

Då räkenskaperna för år 1882, för holts få dagar sedan öfverlemnats till revisorerna och revision således ej medhunnits kunde desamma ej i dag förekomma under granskning.

3)

Till Elektoror för Landstingsmans väljande, vid instundande sommaring, valdes hemmansegarn Johannes Nilsson i Holmen och häradsdomare Petter Börjesson i Torp, samt hemmansegaren Olaus Olsson i Ölslanda till suppleant.

4)

Till ledamöter i årets Bevillningsberedning valdes, undertecknad ordförande, samt till supleant hemmansegaren Johannes Nilsson i Holmen.

5)

Till ledamöter i årets Taxeringskommité valdes undertecknad ordförande och häradsdomarn Petter Börjesson i Torp, samt hemmansegarn Johannes Nilsson i Holmen.

6)

På grund af, att en uppmaning uti cirkulér från Landshöfdingen Grefve Sparre, med flera inkommit, att försöka sammanskjuta medel till ett Naturvetenskapligt och Konsthistoriskt museum, kom denna frågan under behandling och då stämman ansåg: att ett litet bidrag som man bör hoppas vara till allmänt gagn – lättast och minst kännbart åstadkommes med, att utaf kommunens gemensamma medel utbetalas ett belopp af Trettio Kronor hvilket beslutades skulla utbetalas, utur kommunalkassan.

7)

Röstlängden öfver oguldna kommunutskylder för 1882, företogs till granskning och befunnen utan anmärkning underskrefs densamma.

8)

Att justera dagens protokoll valdes Herrar R Bergman och Johannes Nilsson

Som ofvan
Nils Aug. Wesslau

Justerat R Bergman - Joh Nilsson

Uppläst i Lerums Kyrka Söndagen den 25 Mars 1883

Intygar L W Mjöberg

Protokoll hållit vid Extra Kommunalstämma med Lerums församling uti dess Kyrka,
Söndagen den 29 April 1883

1)

Mantals och Skattskrifningslängden för 1883, företogs till granskning och sedan därå behöfliga anmärkningar gjorts, godkändes och underskrefs densamma.

2)

Röstlängden öfver oguldna kommunutskylder, från sista uppbörden, granskades och befunnen utan anmärkning underskrefs densamma.

3)

Att justera dagens protokoll valdes – Herrar F. Edgren och Petter Börjesson.

Som ofvan

Nils Aug. Wesslau

Justeradt:

F.E.Edgren

P. Börjesson

Gen. Edgren enl. uppdrag

Uppläst i Lerums kyrka d. 14 Maj 1883 Intygar

F. Edgren

Protokoll hållit vid Extra Kommunalstämma med Lerums församling uti dess kyrka Söndagen den 20 Maj 1883.

1)

Till ombud, att föra församlingens talan vid dets af Landtmätare Hygrell usatta sammanträde å Lerums Tingshus Tisdagen den 22 dennes kl: 10 f.m. för afslutande af delning å byggnads – och underhållsskyldigheten af de å Wedtle Häradets allmänna vägar befintliga broar – valdes undertecknad ordförande samt Jacob Johansson i Ölslanda och Johannes Nilsson uti Holmen till supleant.

2)

Som ombud, att höras och besluta angående betalning för å Häradets Tingshus verkställda reparationer samt sättet för dess framtida underhåll, valdes undertecknad ordförande samt Petter Börjesson i Torp; hvilka således skola infinna sig inför Wedtle Häradsrätt den 5te nästkommande Juni kl. 9 f.m.

Som ofvan
Nils Aug. Wesslau

Justeradt:

Joh.Nilsson
P.Börjesson

Uppläst i Lerums kyrka Söndagen den 27 Maj 1883

Intygar L.W. Mjöberg

Protokoll fördt wid extra utlyst kommunalstämma uti Lerums kyrka Söndagen den 5 Augusti 1883

1)

Enligt Befallningsman Hammarstöms skrifvelse af den 23dje nästlidne Juli är denna stämma till i dag lagligen kungjord för inväljande af tvänne ledamöter uti Wedtle Härad Egodelnings-Rätt och inwaldes underteknad Börjesson i Torp, samt Hemmanegaren Anders Jönsson i Halsås i egenskap af ledamöter uti nämnde egodelnings Rätten.

2)

För att Justera dagens protokoll utsågos F. Edgren och Johannes Nilsson i Holmen.

Som ofvan

P. Börjesson
Wice ordförande

Justeradt
F.E. Edgren Joh. Nilsson

Uppläst i Lerums kyrka den 12 Aug. 1883 intygar
F. E. Edgren

Protokoll hållit vid Extra Kommunalstämma, med Lerums församling uti dess skolhus,
Tisdagen den 30 October 1883.

Närvarande: undertecknad ordförande, jämte flertaliga röstberättigade medlemmar af
församlingen.

1)

Frågan huruvida sockenmagasinet och dertill hörande spannmål skall realiseras, föredrogs
och fattades följande beslut:

Till att börja med skall ingen spannmål mera utlånas, utan skall all utlånat spannmål indrifvas
af magasinshöfdingen inom innevarande års utgång; på de dagar magasinshöfdingen finner
för godt utlysa.

De personer, som icke inom sagda tid inbetalar sin skuld kommer genast att stämmas; såvida
icke de under tiden ikläda sig skyldigheten, att efter 1883 års markegångspris betala den
spannmål de äro skyldiga till magasinet och skola de i så fall, före detta års utgång till maga-
sinshöfdingen lemna sin revers med antaglig borgen, ställd på anfordran och löpande med
6% ränta, tills betalning sker.

För att få plats i magasinet för spannmål, som indrifves, skulle Albertsfors fabrik inom den
15de instundande November hafva utrymt de af magasinets våningar de hyrt, för upplag af
varor. Sjelfva magasinshöfdingens realiserande, skulle uppskjutas tills fram på nyåret, då
frågan kunde vara närmare öfvervägd och stämman hållas för att då, på grund af inkomna för-
slager, bättre kunna finna lösning i frågan.

En komité, bestående af tre personer skulle därför nu tillsättas, för att inkomma med förslag
och valdes härtill undertecknad ordförande samt Herrar Jacob Johansson och Olaus Olsson i
Ölslanda.

2)

På grund af föregående beslut, ansågs uttaxering af råg onödig; utan skulle magasinshöf-
dingen vänta med utdelning af råg till de fattiga, till medio af December och skulle då ej nog
råg hunnits indrifvas, har han skyldighet sälja hafre till gångbart pris och betala de fattiga
efter 2 kronor 67 öre per fot råg. Skulle någon af de de fattiga, ej finna sin fördel i detta, får
den vänta tills råg hunnit indrifvas.

Som ofvan

Nils Aug. Wesslau

Justeradt

P. Börjesson S w.S ??????

Upplästt I Lerumss kyrka Söndagen den 4 Nov 1883 intygar

C.C. Sjöblom

Protokoll hållit vid Extra Kommunalstämma med Lerums församling, uti dess Skolhus
Torsdagen den 29 November 1883
Närvarande undertecknad ordförande, jemte flertaliga röstberättigade medlemmar af
församlingen.

1)

Räkenskaperna för år 1882 som förts af Petter Börjesson i Torp framlemnades till granskning, jämte revisorernas berättelse, hvilken äfven upplästes och hvarefter följande beslut fattades, samt upplysningar lemnades:

1:) Uti revisionsberättelsen för 1881, var anmärkt en förhögd räntepost på 107Kr 29 öre- samt en utestående rest a 43 Kr 4 öre som nu ej heller under året upptagits, äfvensom 11 Kr och 9 Kr som utbetalats, tillhörande hemmanens utskylder och som bör till kassan af dem återbäras – skola alla dessa poster i 1883 års räkenskaper intagas så att de der synas som tillgångar uti räkenskaperna.

2:) I Debet är upptagit en post på 33 Kr 18 öre, som auktionsmedel, hvilka upplysts vara af Javitt i Hallegården inlemnade för en auktion som hållits för många år sedan, af honom – men då deröfver saknas närmare redogörelse och redovisning, skall kassaförarn infordra detta, för att undergå följande års granskning och revision.

3:) Då det å utdelningslistan af den 5te Maj 1882 upptagits ????? 45 Kronor – men endast uttagits 22 Kronor och 50 öre – skall den återstående hälften 22 Kronor och 50 öre debiteras kassan under 1883.

4:) Uti afskrifningar som gjorts under året på utestående rester, från 1880 – var af Jernvägsbokhållare J.N. Johansson från Ölslanda 19 Kronor 58 öre och C. Arfvedsson från Almekärr 17 kronor 82 öre upptagna – men då detta ej godkändes, beslutades; att dessa poster skola på nytt upptagas som tillgång uti 1883 års räkenskaper, och indrifvas så fort tillgångar finnes.

5:) Uti kassan är utbetalt tvänne poster för kyrkan å tillsammans 69 Kronor 38 öre – hvarför denna summan skall gottgöras kassan 1883 – och framhöll stämman för kassaförarn, som ett beslut: att icke någon sammanblandning uti räkenskapsförningen, kassorna, emellan får ega rum utan skall all missförning rättas uti 1883 års räkenskaper.

6:) Följande afskrifningar beslutades:

Stationsinspektor Wikström från 1877 a ” 40 öre

Edvard Pettersson skuld från 1880 - a ” 40 öre

Olof Jansson i Ljungmansås för 1881 – a ” 91 öre

Olaus Carleson Hundstugan för 1881 – 5 Kr 52 öre

7:) Beslutades: att resterande qvittenser å fattigmedel till och med 1882, ej behöfver anskaffas –men att gamla beslutet, att qvitton skola redovisas från och med utbetalningar 1883 skall kvarstå.

8:) Då å Kommunaldebetsedlarne, årtalet hittills utsatts, ett år förtidegt skall detta missförhållande rättas, så att Debetsedlarne som härnäst kommer att utlemnas blifver anmärkt, att de hafva samma årtal som förra årets Debetsedlar nemligen 1883 – på det. att ej något missförstånd må ega rum när det gäller, att indrifva utestående kommunalutskylder. För öfrigt lemnades kassaförvaltaren ansvarsfrihet för drssa räkenskaper till hvars revisorer stämman uttalade sitt erkännande för nedlagt arbete.

Hvad Sockenmagasinets räkenskaper vidkom, företogs dessa under granskning och godkändes desamma och lemnades ansvarsfrihet till magasinförvaltarn, ehuru en liten missförning på 5 kronor spannmål egt rum.

2)

Sedan Kommunalnämndens ordförande framlemnat ett af nämnden upprättat utgift och inkomstförslag för år 1884 fattades följande beslut.

<u>Utgifter</u>	
Underhåll till de fattiga	3.120 Kronor
Enko? af räntan af Gibsons donation	60 Kronor
Brandstodsafgift för magasinet	20 Kronor
Fjerdingsmans lön	100 Kronor
Ordföranden i Kommunalstämman	200 Kronor
Hyra för madam Larsson	100 Kronor
Skuld från förra året	495 Kronor
Extra behof under året	600 Kronor
	<hr/>
	<u>4. 695 Kronor</u>

<u>Inkomster</u>	
Grundränta å Kyrkogården	2 Kronor
Bränvinsutskänkningsafgift	80 Kronor
Hundskatten circa	200 Kronor
Skatt för lägenheten Sandlid	1 Krona
Ränta af Gibsons Donation	60 Kronor
Bötesmedel	10 Kronor
För betäckande af skillnaden skall utaxeras:	
För 1020 personer a 20 öre	204 Kronor
Uttaxeras efter fyrk	<u>4138 Kronor</u>
<u>Summa</u>	<u>4695 Kronor</u>

3)

Med anledning af allmänt uttalad önskan om att fullfölja den till Konungens Befallningshafvande af den 11 Januari 1881 och enligt Kommunalstämmans protokoll, ställda ansökan, att för inskränkning å Gästgifvare N. Jönssons rättigheter uti försäljningen af vin, öl och porter å Lerums gästgifvaregård – var frågan i dag återigen utlyst, att komma under behandling.

Ordföranden redogjorde först för de gamla Kommunalstämmoprotokollen af den 16 Augusti 1877 och af den 11 Januari 1881, som insändes till Konungens Befallningshafvande, hvaröfver gästgifvaren Jonsson äfven insände en obehörig klagan och sedan Konungens Befallningshafvande genom Landshöfdinge Embetet mig tillställdt Resolution, häröfver; föredrogs den på Kommunalstämman den 15 Mars 1881, och h blef denna förklaring, häröfver, insänd till Höga vederbörande Sedermera har ingenting, rörande allt detta afhörts hvilket ingifvits gästgifvare Jonsson ytterligare mod, att ännu djärfvare drifva, mera nämnda försäljning. Stämman uttalade återigen idag sin förundran och ledsnad öfver, att så skall få fortgå och hänvisade till alla skäl för klagan, uti de gamla besluten och som ytterligare skäl för indragning eller inskränkning på försäljningen, anfördes ytterligare, att:

- 1) Sedan ölförsäljningen å Floda station numera upphört har personer särskilt i somras, ofta nedkommit ifrån Skallsjö socken mer eller mindre berusade, för att ytterligare förtära öl m.m. å gästgifvaregården i brist på sådan vara inom sin trackt – och sedermera vid återfärden på nätterna fört oljud och till och med blifvit en vana att ofreda personer på vägarne.
- 2) Då gästgifvaregården har sitt läge invid Lerums Kyrka är vanligt, att se personer, särskilt bland den yngre klassen, under gudstjänsten underhållas inne på gästgifvaregården med ölservering – hvilket har till följd att många ej komma derifrån förr än påföljande natt och då upprymda af troligen uti extra, starkare förplägning mellan ölbuteljerna, , lemnade frivilliga bidrag. Härutaf blifver följd – oljud, oväsen och till och med slagsmål särskilt om söndags och lördagsnätterna under den blidare årstiden då folket i allmänhet äro mest i rörelse. Detta har ty värr gått så långt, att under den årstid då Göteborgare i stor myckenhet hyra sommarställen i Lerums socken – dessa fått riktig respekt för att passera förbi Lerums Gästgifvaregård om qvällarne, särskilt på Lördagar och Söndagar och detta så mycket värre, som orten bör istället vara väl känd för att kunna bibehålla det anseende för ordning den förr haft – för att kunna bibehålla alla sommarhyresgäster som sprider förtjenst inom kommunen.
- 3) Härtill kommer ytterligare den omständigheten, att wid Hede uppföra en stor fabrik, hvarvid många arbetare sysselsättes – denna folktillströmning gör, att besökarna i gästgifvaregården ännu mer ökats härigenom.
 På grund af dessa och flera skäl, ansåg stämman vara af stor vigt för orten och kommunen att härom underrätta Konungens Befallningshafvande – med den ödmjuka anhållan: att få inskränka Gästgifvarens å Lerum rättigheter uti försäljning af öl, vin och porter, så mycket som möjligt och vill häruti föreslå:
 Att ingen försäljning af öl, vin och porter må äga rum å Lerums Gästgifvaregård från kl. 6 ef.m. å alla de dagar hvilka inträffa såväl före Söndagar som öfriga Helgdagar till kl: 5 F.m. å derefter infallande Söckendagar, samt att, samma sorts servering måtte förbjudas under Söckendagar från kl: 10 ef.m. tillpåföljande morgon kl: 5 f.m.!!
 Om verkliga resandes rätt och behof skulle härmed anses kränkas – ansåg Stämman böra upplysa: att det färdas högst sällan någon sådan och när det någon gång inträffar, beställes åkdonet nästan alltid till Lerums station och blifver således icke tillfälle förtära öl och dylikt på gästgifvaregården – skulle sådant någon gång rfterfrågas, af resande som beställer skjuts eller önska mat under den föreslagna förbjudna försäljningstiden, kunna de väl för någon gångs skull nöja sig med svagare dryck än öl – ty om detta ej helt och hållet, å bestämda tider förbjudes, kommer det att i hög grad missbrukas, då hvad sorts befolkning som helst, vill gå under benämning resande.
 Ehuru Kommunalstämma ej i allmän äro mycket besökta, ansågs böra tagas till protokollet, för dagen – att som bevis på denna frågans vikt och stora intresse – Stämman var ovanligt mycket besökt och representerades af 3648 fyrk – och att alla besluts och åsikter om frågan, voro enhälliga.

4)

Att justera dagens protokoll valdes Hemmansegaren Johannes Nilsson i Holmen och Inspektoren F. Sandberg på Aspenäs.

Som ofvan
Nils Aug. Wesslau

Justeradt:

F.Sandberg Joh. Nilsson

Uppläst i Lerums Kyrka 9/12 1883 af C.C Sjöblom

Likaså nedanskrifne protokoll

Protokoll hållit i Lerums skola Måndagen 31 December – med Lerums församling.

1)

Företogs granskning af restlängden å oguldna kommunalutskylder från sista uppbörden.

2)

Rörande blinda Enkan Beata Carlsdotters vård – beslutades: att kommunen skulle ännu så länge bekosta läkarevård, tills dets kunde bestämt afgöras, om hopp finnes för hennes återställande, eller för bättring – samt att nämnden skulle på billigaste sätt inackordera henne.

3)

Till justeringsmän utsågos Hemmansegarne Joh. Nilsson i Holmen och And. Jönsson i Hallsås.

Som ofvan
Nils Aug. Wesslau

Justeradt

Anders Jönsson Joh Nilsson